

Akiová společnost. Založení a vznik AS. (v. 2012)

© (2010 -) 2012 Michal Černý Ph.D.
www.michalcerny.net

Povaha AS

- Kapitálová společnost, podobná SRO, může ale nabízet podíly k úpisu veřejně
- Vyšší základní kapitál, kratší splácení
- Podíly mohou být obchodovány na veřejném trhu (*burza cenných papírů*)
- Podíly jsou představovány cennými papíry – akciemi
- Právní úprava – ObZ, §§ 154-220
- Některé předměty podnikání mohou být realizovány jen pomocí AS (zvl. úprava – banky)

Definice AS - § 154 ObZ

- (1) Akiovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Akcionář *neručí** za závazky společnosti.
- (2) Firma společnosti musí obsahovat označení "akiová společnost" nebo zkratku "akc. spol." nebo zkratku "a. s.".
- * *Výjimky: Bývalý akcionář ručí za závazek svého nástupce k doplacení vkladu. Bývalý akcionář ručí do výše nabytého podílu na likvidačním zůstatku AS*

Dvě fáze

- Založení § 57 + speciální ustanovení
- Vznik § 62 – bez důkazu platného založení nemůže vzniknout (pkd by vznikla -> neplatnost společnosti § 68a)

Založení – úvodní poznámky

- 2 zakladatelé (zakladatelská smlouva) nebo 1 zakladatel – od 01.01.2012 (Z 355/2011 Sb.) již **FO nebo** PO (původně jen PO pro účely privatizace – FNM, v ObZ již zůstalo až do 2011)
- Omezení pro určité subjekty – stav.spořitelny, pojišťovny apod., předchozí souhlas – banky, případně zákaz – OPŠ, stát, všechny případy nabytí podřízené právu ochrany hospodářské soutěže – [srv. Dvořák](#)
- Idea založení, podnikatelský projekt, plán – ObZ neupravuje
- Přípravná smlouva – není upravena, Dvořák však doporučuje (vytříbí se názory, potenciální ekonomická úspora). Možná jako [smlouva o sdružení](#), případně jako [smlouva o smlouvě budoucí](#)

Způsoby založení

- Bez veřejné nabídky úpisu a. – **simultánní založení** (bez účasti veřejnosti)
- S veřejnou nabídkou úpisu a. – **sukcesivní založení** (postupné, s účastí veřejnosti)
- Vždy 2 zakladatelské dokumenty – zakladatelská smlouva/listina + stanovy

Zakladatelské dokumenty

- Zakladatelská smlouva/listina
- Stanovy
- Oba ve formě NZ ([§ 57 ObZ](#))
- Smlouva/listina = NZ úkonový
- Stanovy NZ úkonový ([§ 62an NŘ](#)) nebo osvědčovací ([§ 80a NŘ](#)) (podle způsobu založení)
- NŘ = Notářský řád (zákon 358/1992 Sb.)

Zakladatelská smlouva /listina

- Formální smlouva
- Obsah dle § 163/1 ObZ
- Dvořák: Smlouva ve prospěch třetího (AS)
- Zakladatelská listina – obsah stejný, forma stejná, odlišnost: pú jediného zakladatele (PO)

Stanovy AS

- Druhý, nicméně vždy nutný zakladatelský dokument
- Dvořák: -> *smlouva sui generis* (již před válkou Fundárek, J.)
- Stanovy konstitutivním rozhodnutím VH
- Náležitosti stanov § 173/1 ObZ (širší než u ZS/ZL)

Dva způsoby založení

- Simultánní – bez veřejné nabídky – jednodušší, rychlejší, levnější, bez souhlasu státního orgánu
- Sukcesivní – s veřejnou nabídkou úpisu, složitější, dražší, déle trvající, se souhlasem státního orgánu (ČNB) – *ochrana investorů*

Simultánní založení AS

- Zakladatelé ZS (1zakladatel = ZL)
- Bez veřejné nabídky = zakladatel/é musí upsat veškeré akcie (závazek musí být v ZS - §163/1d)
- Při výkonu působnosti VH -> rozhodnou o přijetí stanov AS,
- Při výkonu působnosti VH -> zvolí členy prvních volených orgánů AS (představenstvo, DR; pkd německý model řízení = jen členy DR, sami první členové DR pak zvolí představenstvo ještě před vznikem)

Obsah zakl.smlouvy/listiny při simultánním založení

- Obsah ZD (§ 163/1 ObZ):
- a) firma, sídlo a předmět podnikání (činnosti),
- b) navrhovaný základní kapitál, (*min 2.000.000,- Kč*)
- c) počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou akcie vydány, jakož i určení, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele, popřípadě kolik akcií bude znít na jméno a kolik na majitele; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno,
- d) kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen, - *všichni dohromady musí upsat akcie na celou výši ZK*
- e) splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitého vkladu a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad, (*k ohodnocení vkladu § 59an ObZ*)
- f) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
- g) určení správce vkladu podle § 60 odst. 1, (*zakladatel nebo banka*)
- i) návrh stanov.
- Určení zakladatelů (1 z-ele) a datum uzavření ZS (vyhotovení ZL)

Stanovy AS

- **Návrh stanov je součástí ZS, obsah stanov § 173 ObZ:**
- a) firmu a sídlo společnosti,
- b) předmět podnikání (činnosti),
- c) výši základního kapitálu a způsob splácení emisního kursu akcií,
- d) počet a jmenovitou hodnotu akcií, podobu akcií, jakož i určení, zda akcie znějí na jméno nebo na majitele, nebo kolik akcií zní na jméno a kolik na majitele,
- e) počet hlasů spojených s jednou akcií a způsob hlasování na valné hromadě; vydala-li společnost akcie v různé jmenovité hodnotě, počet hlasů vztahující se k té které výši jmenovité hodnoty akcií,
- f) způsob svolávání valné hromady (§ 184a odst. 2), její působnost a způsob jejího rozhodování,
- g) určitý počet členů představenstva, dozorčí rady nebo jiných orgánů, délku funkčního období člena orgánu, jakož i vymezení jejich působnosti a způsob rozhodování, jestliže se zřizují,
- h) způsob tvorby rezervního fondu a výši, do které je společnost povinna jej doplňovat, a způsob doplňování,
- i) způsob rozdělení zisku a úhrady ztráty,
- j) důsledky porušení povinnosti splatit včas upsané akcie,
- k) pravidla postupu při zvyšování a snižování základního kapitálu, zejména možnost snižovat základní kapitál vzeletem akcií z oběhu losováním,
- l) postup při doplňování a změně stanov,
- m) další údaje, pokud tak stanoví zákon.

Mezidobí Z->V AS

- § 64 ObZ (zpravidla nájemní smlouva)
- Získání podnikatelského oprávnění pro společnost (např. živnostenské oprávnění)
- Splácení vkladů – min. požadovaná výše §§ 168+177 ObZ a splacení vkladu na zvláštní účet u banky/kampeličky § 163a/4
- *Možná dispozice s penězi – 1) po vzniku =AS, 2) nevznikne-li = vrácení vkladů upisovatelům (prokázat!), 3) úhrada zakladatelských výdajů (prokázat!)*

Návrh na zápis do OR

- Podávají všichni první členové představenstva, případně jejich zástupce (všichni současně udělují jednu plnou moc, podpisy úředně ověřeny)
- Formulář (ObZ+V250/2005 Sb.), podpisy úředně ověřené, s.poplatek
- Přílohy: důkaz o založení (NZty), o volbě členů orgánů, o podnikatelském oprávnění, o splacení vkladů, o souhlasu zvolených členů orgánů zastávat funkci a splnění podmínek, o legálnosti užívání nemovitosti jako sídla AS
- Vznik = zápisem do OR (§§ 200a-200de OSŘ)

Sukcesivní (postupné) založení = s veřejnou nabídkou úpisu akcií

- Právně komplikovanější, déle trvající, riskantní (Dvořák uvádí takto založeny 2 AS za celou dobu účinnosti ObZ)
- Zakladatelé = upíší část akcií (neveřejně, v ZS), Dvořák uvádí i možnost jen jednoho zakladatele
- Úpisovatelé = upíší (pkd možno) zbytek (na základě veřejné nabídky úpisu)

Fáze sukcesivního založení

- Před zahájením – pečlivě uvážit, naplánovat
- Vyhotovení prvního zakladatelského dokumentu (vč. návrhu stanov)
- Vypracování návrhu prospektu a žádosti o jeho schválení
- Schválení prospektu ČNB
- Zveřejnění schváleného prospektu (zakladatelé)
- Subskripční výzva = veřejná nabídka (úpisu akcií)
- Subskripce (návrh stanov musí být dostupný)
- Výsledek subskripce
- Ustavující valná hromada a její rozhodnutí
- Úkony před návrhem na zápis
- Návrh na zápis do OR
- Rozhodnutí o návrhu

Před zahájením

- Nutno zvážit – zejména otázky ZD (např. Z.kapitál, podnikatelský plán atd.), dále zvážit upisování (např. povolení nad rámec)

První zakladatelský dokument (ZS)

- Jeden (PO) nebo více zakladatelů, každý z nich musí upsat min 1 akcii
- Obsah ZD: a) firma, sídlo a předmět podnikání (činnosti), b) navrhovaný základní kapitál, (min 20.000.000,-Kč)
- c) počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou akcie vydány, jakož i určení, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele, popřípadě kolik akcií bude znít na jméno a kolik na majitele; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno,
- d) kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- e) splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitých vkladů a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad, (pozor, fakto mohou pouze zakladatelé. K ohodnocení vkladu § 59an ObZ)
- f) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
- g) určení správce vkladu podle § 60 odst. 1, (zakladatel nebo banka)
- h) má-li být alespoň část akcií vydána na základě veřejné nabídky akcií, i údaje uvedené v odstavci 2 písm. a) až g),
- i) návrh stanov.

Prospekt

- Podmínkou veřejné nabídky je vypracování a schválení prospektu
- Veřejná nabídka – obsah § 163/2, dále pravidla v Z256/2004 Sb. (zákon o podnikání na kapitálovém trhu) – např. § 34 an.
- **Prospekt (§ 36-36L ZPKT): §36/1 ZPKT: Prospekt musí obsahovat české údaje, které jsou vzhledem ke konkrétnímu provozu emitenta a cenných papírů, které jsou veřejně nabízeny nebo obchodně nictě je žádáno o přijetí k obchodování na regulovaném trhu se sídlem v členském státě Evropské unie, nezbytné pro investory k zásobenímu posouzení nabízeného cenného papíru a práv s ním spojených, majetku v závazcích, finanční situace, ziska a ztráty, budoucího vývoje podnikání a finanční situace emitenta a případně třetí osoby zaručující se za splacení cenných papírů (dále jen "ručitel"). Prospekt musí být formulován srozumitelně, způsobem umožňujícím srovnávací analýzu.**
- **Schválení ČNB (§ 36C ZPKT) – na žádost osoby, která jej vyhotovila**
- Prospekt musí být **uveřejněn** (jeden nebo více způsobů) - § 36H ZPKT:
 - a) způsobem umožňujícím dálkový přístup na internetových stránkách emitenta nebo osoby, která požádala o přijetí investičního cenného papíru k obchodování bez souhlasu emitenta, a na internetových stránkách obchodníka s cennými papíry, pokud cenné papíry umísťuje nebo prodává,
 - b) v úplném znění v alespoň jednom celostátně distribuovaném deníku a současně způsobem podle písmene a),
 - c) v podobě brožury, která je bezplatně dostupná veřejnosti v sídle a provozovně organizátora regulovaného trhu, na kterém mají být cenné papíry přijaty k obchodování, nebo v sídle emitenta nebo v sídle osoby, která požádala o přijetí investičního cenného papíru k obchodování bez souhlasu emitenta, a v sídlech a provozovnách obchodníků s cennými papíry, kteří cenné papíry umísťují nebo prodávají, a současně způsobem podle písmene a),
 - d) způsobem umožňujícím dálkový přístup na internetových stránkách organizátora regulovaného trhu, na kterém je žádáno o přijetí k obchodování, nebo který sám přijímá investiční cenný papír k obchodování, nebo
 - e) způsobem umožňujícím dálkový přístup na internetových stránkách nabízejícího, pokud cenné papíry veřejně nabízí jiná osoba než emitent.

Veřejná nabídka (subskripční výzva)

- **§ 163/2 ObZ:**
 - a) místo a dobu upisování akcií, která nesmí být kratší než dva týdny,
 - b) postup při upisování akcií, zejména zda překročení navrhované výše základního kapitálu bude považováno podle toho, kdy k upisování akcií došlo, popřípadě zda bude možno krátit jednotlivým upisovatelům, kteří upisí akcie ve stejné době, počet upisujících akcií podle poměru jmenovitých hodnot jimi upsaných akcií,
 - c) přípustějí-li zakladatelé upisování akcií převyšujících navrhovaný základní kapitál, postup při takovém upisování,
 - d) určení, že zájemci mohou splácet emisní kurs akcie pouze peněžitými vklady,
 - e) místo, dobu, popřípadě účet u banky nebo spořitelny a účtovního družstva pro splacení emisního kursu,
 - f) emisní kurs upisovaných akcií nebo způsob jeho určení; emisní kurs nebo způsob jeho určení musí být pro všechny upisovatele stejný, nestanoví-li zákon jinak,
 - g) způsob svolání ustavující valné hromady a místo jejího konání,
 - h) způsob tvorby rezervního fondu,
 - i) podmínky výkonu hlasovacího práva.
- DÁLE ÚDAJE DLE § 163/1:
 - a) firma, sídlo a předmět podnikání (činnosti),
 - b) navrhovaný základní kapitál,
 - c) počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou akcie vydány, jakož i určení, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele, popřípadě kolik akcií bude znít na jméno a kolik na majitele; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno,
 - d) kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
 - e) splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitých vkladů a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad,
 - f) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
 - g) určení správce vkladu podle § 60 odst. 1,
 - h) má-li být alespoň část akcií vydána na základě veřejné nabídky akcií, i údaje uvedené v odstavci 2 písm. a) až g),
 - i) návrh stanov.

Uveřejnění veřejné nabídky

- Vhodným způsobem – tisk, Internet, R/TV ...
- Obsah nelze měnit (*Dvořák připouští odvolání, ovšem pouze do přijetí prvním upisovatelem*)
- Návrh stanov musí být dostupný v každém upisovacím místě
- Veřejná nabídka je veřejným návrhem (cit.Dvořák)

Obsah veř.nabídky - Ohledně upisování

- Místo (1 nebo více) + doba upisování (nejméně 2 týdny)
- Postup při upisování – dosažení/překročení navrhované výše, příp.možnost krácení počtu upsaných akcií ve stejné době (vždy podle poměru jmenovitých hodnot ups.ak)
- Postup při upisování nad rámec (je-li připuštěno)
- Info o tom, že jsou přípustné jen peněžité vklady
- Místo, doba, číslo účtu pro splácení em.kursu upsaných akcií
- Emisní kurs upsaných akcií (popř. způsob určení)
- Způsob svolání a místo zasedání ustavující valné hromady
- Způsob tvorby rezervního fondu,
- Podmínky výkonu hlasovacího práva (patrně pouze na ustavující, protože na VH po vzniku to již upravuje ObZ a stanovy)

Upisování = subskripce

- Úpis = projev vůle upisovatele
- Zápis do **listiny upisovatelů**; počet, jmenovitá hodnota, druh, forma, podoba upsaných akcií
- Jejich emisní kurs
- Lhůty pro splácení
- Identifikace upisovatele (jméno/název, bydliště/sídlo)
- (datum) a podpis upisovatele (výslovně **nemusí** být úředně ověřen)
- Pkd by nemělo náležitosti, bylo by neúčinné
- **Upisovatel musí zaplatit celé ážio A nejméně 10% jmenovité hodnoty upsaných akcií na účet u banky nebo kampaňky. Pkd nesplní, je jeho upsání neúčinné (pozor před VH musí být 30% na jmenovitou hodnotu upsaných akcií pro každého upisovatele)**

Výsledek upisování

- ZS nepřipouští úpis nad rámec + v rámci upisování (kdykoliv) dojde k upsání potřebného počtu = zakladatelé musí upisování zastavit (tedy další úpisy odmítnout)
- ZS nezakazuje/mlčí úpis nad rámec + v rámci upisování (kdykoliv) dojde k upsání potřebného počtu = zakladatelé 1) mohou odmítnout další úpisy (= zastavit) nebo 2) v úpisu je možné pokračovat (konečné rozhodnutí má ustavující VH)
- Pozn.Pkd by ustavující VH neschválila úpis nad rámec, pak je upsání nad rámec neúčinné

... výsledek upisování

- Nezájem veřejnosti o upisování = není dostatek úpisů (do celé potřebné výše).
- Zakladatelé mají 2 možnosti
- A) **do 1 měsíce** od konce subskripční lhůty mohou všichni nebo někteří zakladatelé upsat zcela, až do zbytku ZK (nepokryté jejich původními závazky ani úpisy), pkd se nepodaří, je upisování neúčinné
- B) neudělají ničeho = upisování neúčinné

Následky neúčinného úpisu

- Solidární odpovědnost zakladatelů k vrácení zaplacených částek (tzn. ážio + zaplacené části jmenovitých hodnot) a zaplacení úroku (podle obvyklého úroku v bance v místě navrhovaného sídla AS)
- Jiné dohody (zejména srážky) jsou neplatné

Ustavující VH

- Lze ji konat jen tehdy, pokud bylo upisování účinné (tedy nebylo neúčinné)
- Právo účasti: Zakladatelé a všichni upisovatelé, kteří splatili potřebné části **min 30% jmenovitých hodnot**
- Podmínka usnášeníschopnosti min 30% na jmenovité hodnoty. Opakování ani náhradní UVH není možná (proces zakládání končí)
- Pozvání na VH (zpravidla pozvánka) – způsobem uvedeným v subskripční výzvě
- Musí se konat do 60 dnů ode dne, kdy došlo k účinnému upsání (tj. dosažení potřebné výše ZK). Zmeškání = neúčinnost upisování

Rozhodování UVH

- Počet hlasů související s akcií – podle počtu, druhu, jmenovité hodnotě upsanych akcií
- V zásadě podle pravidel obsažených v návrhu stanov
- Má se rozhodovat většinou hlasů přítomných, mohou si ale odhlasovat vyšší (2/3, všichni přítomní)
- Kvórum ani většiny tedy nemohou být upraveny v ZS jinak, je to výsostně otázka rozhodnutí UVH

Průběh UVH

- Napřed zřejmě volba orgánů (napřed předseda UVH)
- Otázka přijetí upsání nad rámec (pozor, v případě přijetí se mění kvórum). Navazuje rozhodnutí související – o nové výši ZK (v praxi zda-li A) je přípustný celý úpis nad rámec nebo B) jen do určité výše).
- V případě B) rozhodnutí které akcie byly upsány neúčinně
- Postup: přednost mají ti, kteří jako první upsali a zaplatili (požadovanou část e.kurzu).
- Pokud 2 nebo více upisovatelů upsalo současně, lze jim poměrně (dle poměru jmenovitých hodnot) zkrátit, pokud to umožňovala výzva nebo nelze zjistit, kdo z nich upsal první, druhý ...
- Následně přepočítání kvóra a oznámení upisovatelům nad rámec (akceptace / poměrné krácení, jaká mají hlasovací práva)
- Následně všechny další otázky

- Případné rozhodnutí o akceptaci nepeněžitých vkladů (taký hodnota, odpovídající akcie, jejich jm.hodnota, druh, forma ...) UVH je vázána posudkem znalce. Pro každý nep.vklad samostatně. *Dvořák: Lze započíst na částku nižší, než je hodnota nep.vkladu dle znaleckého posudku. Tento zakladatel nehlasuje a nepřihlíží se ani k jeho hlasům za účelem kvora*
- Projev vůle založit AS (usnesení)
- Schvalování stanov: A) přijetí, B) odmítnutí, = běžné většiny, C) Odchýlení se od navrhovaných stanov (kromě ZK) jen se souhlasem všech přítomných
- Volba všech členů DR AS
- volba všech členů Představenstva AS, ledaže by dle stanov měli být zvoleni DRou
- (případná volba členů dalších volených orgánů AS, které zřídily stanovy)
- Případná další rozhodnutí (koncepce rozvoje ...)
- Založení je platné při splnění všech podmínek okamžikem ukončení UVH

- UVH se nekonala = neúčinné upisování
- UVH nebyla usnášeníschopná = neúčinné upisování
- UVH nerozhodla o všech rozhodnutích, o nichž podle ObZ rozhodnout musela = neúčinné upisování
- (vrácení částek + úroky)

Osoby (a obsazení) UVH, výstupy

- Kromě zakladatelů a upisovatelů povinně **notář**
- **NZ:** Notář osvědčuje průběh zasedání UVH (dle §77 NR), přílohou **Seznam upisovatelů** (vč.jmenovitých hodnot upsaných akcií a splacených částí emisního kurzu těchto akcií), dále přílohou **Seznam zvolených členů (volených) orgánů společnosti**
- **NZ:** Notář osvědčuje rozhodnutí UVH (dle §80a an NR) o schválení stanov, přílohou NZ je **schválené znění Stanov společnosti**

Přezkum zákonnosti UVH

- Nelze přezkoumávat postupem dle § 183
- Lze přezkoumávat pouze v rámci řízení o prvozápisu, případně v rámci řízení dle:
- § 29/6 ObZ – obsah zápisu v OR odporuje kogentním ustanovením zákona
- § 68/6(c) – zaniknou předpoklady pro vznik společnosti nebo nepřekonatelné rozpory mezi společníky (*Štenglová – pokles ZK nebo vkladu pod zákonnou hranici*)
- 68a ObZ - neplatnost společnosti, pkd by po zápisu vyšlo najevo, že nebyly splněny podmínky pro její vznik)

Akcie

- Druh, forma, podoba – vlastnosti akcie, určují stanovy AS
- Registrace k veřejnému obchodování – další vlastnost, kootace = přijetí na burzu (do trhu k obchodování)
- Druh akcie – kmenová, prioritní, zlatá = práva spojená s akcií
- Forma akcie – na majitele, na jméno = způsob převodu, možné omezení převoditelnosti
- Podoba akcie – způsob nakládání s akcií

Obsah akcie

- firma a sídlo společnosti, jmenovitá hodnota, označení formy akcie, u akcie na jméno firmu, název nebo jméno akcionáře, výše základního kapitálu a počet akcií k datu emise akcie, datum emise.
- U listinných akcií rovněž číslo akcie a podpis člena / členů představenstva oprávněných jednat jménem AS ke dni emise.

Druh akcie

- A.kmenová – akcionář nemá žádná zvláštní práva a povinnosti
- A.prioritní – akcionář má omezené hlasovací právo, má ovšem navíc právo na prioritní dividendu
- A.zlatá – pokud ji drží Pozemkový fond ČR, má právo veta v rozhodnutích, která jsou uvedena ve stanovách
- A.úrokové – česká právní úprava emisi zakazuje
- A.zaměstnanecké – od 2000 nejsou upraveny

Forma akcie

- A.na majitele – listinná se převádí předáním, zaknihovaná převodem u centrálního registrátora (není nutná pís.smlouva)
- A.na jméno – listinná – při převodu vyžadován rubopis na akcii, stanovy AS mohou upravovat omezení převoditelnosti, včetně možného souhlasu orgánu (představenstvo), podmínek souhlasu, podmínek, za kterých musí/nesmí být souhlas udělen

Podoba akcie

- Listinná akcie – fyzicky existuje,
- Zaknihovaná akcie – akcie=záznam v databázi centrálního registrátora (dnes SCP)
- Uplatňování práv – akcionář s listinnými akciemi se prokazuje akcií, akcionář se zaknihovanými akciemi se prokazuje výpisem z databáze centrálního registrátora
- U zaknihovaných akcií ObZ upravuje rozhodný den – den, ke kterému se osoba uvedená v databázi CR považuje za akcionáře

Základní kapitál, jmenovitá hodnota, emisní kurz, emisní ážio

- Bez veřejné nabídky úpisu – nejméně 2mil Kč
- S veř. nabídkou úpisu – nejméně 20mil Kč
- **Jmenovitá hodnota** (nominální hodnota) – podíl na ZK připadající na akcii (např. 1000 Kč)
- **Emisní kurz** – závazek akcionáře k zaplacení (např. 1200 Kč)
- Rozdíl mezi emisním kurzem a jmenovitou hodnotou je **emisní ážio** (nesmí být záporné, **disážio**)

Splácení vkladů

- Nepeněžitě vklady – nutno ocenit znaleckým posudkem **nebo jiným zákonem stanoveným způsobem** (např. CP – viz. §§ 59a-c), splácejí se celé před vznikem společnosti
- Peněžitě vklady – možné splácení po částech
- Po částech: Při úpisu – nejméně 10% emisního kurzu = písemné potvrzení,
- Do vzniku AS = nejméně 30%, po vzniku nárok na **zatímní list** (převoditelný CP)
- Ve lhůtě určené ve stanovách, nejdéle do 1 roku = celý emisní kurz všech upsaných akcií = výměna zatímních listů za akcie

Použitá literatura

- Dvořák, T.: *Akciová společnost a Evropská společnost. 2.vydání*, Praha : ASPI, 2009, ISBN 978-80-7357-430-7
